

Lifelong Learning Programme 2007-2013

Leonardo da Vinci, Multilateral Projects Transfer of Innovation

PROMOTING NATURE BY TRAINING NATURE INTERPRETERS

Promoviranje narave z izobraževanjem interpretatorjev narave

Projektne novice 1

april 2008

- › Uvodnik (2)
- › Predstavitev projekta (2)
- › Grafična podoba projekta (3)
- › Interpretacija narave (4)
- › Povabilo k sodelovanju (5)
- › O dogodkih in aktivnostih projekta (5)
- › Summary (7)

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

Uvodnik

Stanislava Dešnik

*Vodja projekta
Krajinski park Goričko*

Spoštovane bralke in bralci,

pred vami je prva številka novic iz projekta, ki ga sofinancira Evropska unija v programu Vseživljenjsko učenje 2007 - 2013, Leonardo da Vinci, z naslovom Promocija narave z izobraževanjem interpretatorjev narave (Promoting nature by training nature interpreters).

Z njim želimo vsi v projektu sodelujoči v Slovenijo prenesti prakso izobraževanja vodnikov v naravnih parkih in predvsem oblikovati učni načrt primeren slovenski naravi in ljudem. Podobno kot imajo sedaj že možnost s posebnim izobraževanjem in pridobitvijo ustreznega certifikata izvajati dejavnost vodenja turistični vodniki, želimo v projektu analizirati stanje in ustvariti temeljne pogoje za podobno dejavnost, ki bi omogočila vodenje in doživljanje narave. Pri tem vidimo možnost izvajanja storitev in pridobivanja dohodka za lokalno prebivalstvo, ki živi in vzdržuje ugodno stanje v naravi in morda potrebuje samo še orodje, kako svoje okolje na zanimiv način predstaviti in pojasniti svojim bližnjim in tujim obiskovalcem.

Več lahko preberete v teh in prihodnjih novicah. Veseli pa bomo tudi vašega odziva in vsebinskega, seveda konstruktivnega komentarja ali prispevka.

Narava je še vedno skrivnostna. Čeprav poznamo že veliko njenih skritih zakonitosti, nas njeno spreminjanje vedno preseneti in navduši. Kako veliko bo navdušenje, je povečini odvisno od interpretacije opazovanja, s katero ljudje vsemu, kar nas obdaja, dajemo vrednostni predznak ■

Predstavitev projekta

Julija Marošek

Nov'na razvoj

Območja Natura 2000 obsegajo okoli 35% ozemlja Slovenije, zavarovana območja pa 12 %. Da bi prispevali k ohranjanju narave, jo moramo ljudje spoznati, razumeti, občutiti in spoštovati. Zavarovana območja predstavljajo pomembno učno okolje za ta proces, ki je po izkušnjah mnogih evropskih in drugih držav veliko uspešnejši, kadar poteka na način, ki obiskovalcem omogoči neposredno doživljajsko izkušnjo.

Interpretacija narave kot način posredovanja idej in občutij, ki ljudem pomagajo razumeti naravo (in sebe) z neposredno, praktično izkušnjo, postaja vsebolj priljubljen način motiviranja in spodbujanja učenja o naravi. Z ljudmi in naravo tesno povezani pa so tudi vidiki zdravega načina življenja.

V partnerskih državah je praksa interpretacije narave kot del ponudbe naravnih parkov dobro razvita. Z vključevanjem lokalnih prebivalcev v razvoj te ponudbe postaja čedalje bolj pomemben tudi prispevek h gospodarskemu razvoju območij. Avstrija in Nemčija sta razvili certificirani sistem usposabljanja vodnikov, ki izvajajo interpretacijo >

Uvodno srečanje projektnih partnerjev

narave in kulturne dediščine. S projektom želimo dobre prakse usposabljanja prenesti v Slovenijo ter jih skupno nadgraditi s temami skupnega interesa, kot so zdravje in interpretacija narave za osebe s posebnimi potrebami.

Usposabljanje vodnikov v Avstriji

Osrednji produkt projekta bo **program usposabljanja interpretatorjev narave in promotorjev zdravega načina življenja**. Obsegal bo učni načrt ter priročnika za trenerje in udeležence.

Komu bo program usposabljanja namenjen?

V prvi vrsti je namenjen osebju v organizacijah na zavarovanih območjih narave oz. v drugih organizacijah, ki se ukvarjajo z razvojem ponudbe za obiskovalce narave.

S ponujeno možnostjo za poglobitev znanj in usposobljenosti osebja želimo prispevati k razvoju kakovostne in privlačne ponudbe za obiskovalce zavarovanih območij, ki bo namenjena spoznavanju narave, kulturne krajine in osveščanju o zdravem načinu življenja.

Vsebine zajete v programu usposabljanja boste s pridom lahko uporabili tudi turistični vodniki, učitelji, planinski vodniki, ponudniki programov v naravi, gozdarji, skratka vsi, ki so vam blizu teme narava in zdravje in ki se pri svojem delu neposredno ukvarjate z različnimi skupinami (otroci, mladi, družine, osebe s posebnimi potrebami).

S projektom želimo v Sloveniji sočasno oblikovati tudi **skupino trenerjev**, ki bodo program izvajali in nadgrajevali po zaključku projekta. Preučili bomo možnosti certificiranja programa oz. druge možnosti, ki bodo lahko prispevale k trajnosti projekta ■

Grafična podoba projekta

Stanislava Dežnik
Ignac Meden

Logotip je izdelal akademski slikar Ignac Meden, ki je doma v Šalovcih na bregu.

Logotip sestavljata geometrična enostavna trda, pa odprta forma kvadrata, ki ponazarja ostrino človeškega razuma, njegovo misel, ki zaobjema oziroma prerašča v mehko, sestavljeno organsko formo elipse in raznobarnih pol elips, ki skupaj tvorijo drevo in slikarsko paleto hkrati. Drevo – življenje – narava je torej barvita raznovrstnost in pestrost. Barv je pet, toliko kot je čutov, preko katerih vstopa narava v človeka, in kolikor je prstov na roki, s katerimi človek gnete snov, oblikuje svet. V znaku so si tako postavljene nasproti in hkrati v odprto enost združene dvojice oziroma nasprotja človek in narava; razum, ki analizira in interpretira, ter čutnost; trdo – mehko, ostro – oblo, ... >

Logotip bo zaščitni znak vodnikov v naravi in po kulturni krajini. Ti bodo s posebnimi veščinami pritegnili obiskovalce v pestri svet naravnih skrivnosti, reda, ki ga je ustvaril v njej človek in lepote, ki jo daje njuno ravnovesje, a, na žalost, tudi ran, ki jih povzročimo, če ne vidimo, ne slišimo, ne razumemo, ne dojamemo ■

Interpretacija narave

Interpretacija

ž [lat. *interpretatio*]

1. razlaganje, tolmačenje besedila, zakonov, ipd.
 2. izvirno (kot izraz osebnega pojmovanja) prikazovanje česa, zlasti izvajanje skladbe ali podajanje vloge.
- Vir: France Verbinc; Slovar tujk, 1982

Interpretacijo (narave in kulturne dediščine) lahko opišemo na več načinov.

Interpretiranje je proces komunikacije, katere namen je javnosti preko neposredne izkušnje z objekti, predmeti, krajino oz. prostorom razkrivati pomen in odnos naravne in kulturne dediščine (*Interpretation Canada, 1978*).

Izraza »nature interpreter« v večini evropskih jezikov ne prevajajo. Zaradi kompleksnosti pomena izraza »interpreter«/interpretacija, v projektu uporabljamo delovni naziv interpretator narave.

Interpretacija narave kot komunikacija idej in občutkov, pomaga ljudem razumeti več o naravi in samem sebi skozi izkušnje, vse to pa postaja učeča ponudba za obiskovalce, tudi osebe z omejenimi gibalnimi ali zaznavnimi sposobnostmi, v zaščitnih naravnih območjih.

Malo drugačen
stik z naravo

Freeman Tilden interpretacijo opredeljuje kot razkrivanje dela lepote in čudes, navdih in duhovni pomen tega, kar se skriva za tem, kar lahko obiskovalec zazna s svojimi čuti.

Interpretiranje pomeni pomagati ljudem spoznati in ceniti tisto, kar je posebno nam samim. Lahko gre za območje narave, kulturno krajino, kulturni objekt, običaj, kraj, aktivnost, ipd (*Interpretation Scotland*).

Skupni imenovalec različnih opredelitev interpretacije je **komunikacija**. Zasnovana je na učnih, vedenjskih in čustvenih ciljih. Pravi interpretator je sposoben sporočilo o neki vrednoti prevesti iz jezika strokovnjaka v jezik obiskovalca. In to tako, da pritegne pozornost, spodbudi radovednost in razmišljanje obiskovalca. Pri tem se

navezuje na vsakodnevne izkušnje obiskovalca, da le ta sporočilo lahko razume. Interpretiranje poteka v številnih oblikah, npr. vodeni sprehodi, delavnice, skupinske igre, ipd ■

Povabilo k sodelovanju

Da bi lahko program usposabljanja v največji meri odgovarjal dejanskim potrebam vodnikov in drugih oseb, ki se ali se bodo poklicno ali ljubiteljsko ukvarjali z interpretacijo narave, **vas vabimo k sodelovanju**.

Na spletni strani Krajinskega parka Goričko najdete **vprašalnik**, s pomočjo katerega želimo natančneje opredeliti dejanske potrebe po znanjih s področja vodenja v naravi in interpretacije narave v Sloveniji. Vabimo, da ga izpolnite in tako prispevate vaše mnenje.

Bi vam bil izziv ne le pridobiti oz. nadgraditi znanja in veščine interpretacije narave, temveč po zaključku projekta postati trener oz. predavatelj?

Svoj interes za vključitev v nabor potencialnih trenerjev lahko izrazite v vprašalniku. V začetni fazi boste imeli možnost sodelovanja pri testiranju nekaterih vsebin in dokončnem oblikovanju programa usposabljanja v okviru projekta.

V primeru obojestranskega zadovoljstva boste pri nadaljnjih izvedbah usposabljanja lahko sodelovali kot trener bodočih intepretatorjev narave in promotorjev zdravega načina življenja.

Za podrobnejše informacije pokličite Gregorja Domanjka na **tel. 02 551 88 65** ali pišite na gregor.domanjko@goricko.info ■

O dogodkih in aktivnostih projekta

Gregor Domanjko
Krajinski park Goričko

Na spletni strani Krajinskega parka Goričko smo predstavili projekt in sodelujoče partnerje v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku. Za namene promocije projekta je bil izdelan logotip.

Decembra 2007 smo organizirali prvo delovno srečanje partnerjev, kjer smo podrobneje zastavili projektne aktivnosti za prvo polletje. Pridružil se nam je tudi g. Aleš Vidmar, predstavnik nacionalne agencije, ki nas je podrobneje seznanil z zahtevami programa ter nam posredoval koristne napotke v zvezi z izvedbo projekta. >

V teku je priprava pregleda obstoječe ponudbe izobraževanj za interpretatorje narave v tujini ter primerov ponudbe programov interpretacije narave. V študiji nameravamo podrobneje preučiti predvsem ponudbo v partnerskih državah Avstriji in Nemčiji, predstaviti pa tudi nekaj primerov iz drugih držav, kjer je interpretacija naravne in kulturne dediščine pomemben del prakse vodenja obiskovalcev po zavarovanih območjih.

Sočasno poteka analiza potreb po znanjih za interpretacijo narave pri obstoječih in potencialnih vodnikih v naravi. Rezultati nam bo v pomoč pri opredelitvi potrebnih znanj in veščin interpretatorja narave.

Pogled z Goriškega

V okviru delovnih srečanj s partnerji iz Avstrije in Nemčije smo aprila letos imeli možnost podrobneje spoznati, kako dejansko poteka izobraževanje vodnikov v naravi. Pridobili smo koristne informacije glede razvoja, organiziranja in trženja ponudbe naravnih parkov Südsteirisches Weinland in Naravni Park Mürzer Oberland. V Naravnem parku Mürzer Oberland smo si ogledali doživljajsko pot Wald der Sinne, ki je v prvi vrsti namenjena družinam in osebam s posebnimi potrebami.

Delovno srečanje v Naravnem parku Altmühltal je bilo osredotočeno na temo razvoja informacijskih središč in predstavitev konkretnih primerov v mestih Eichstätt in Treuchtlingen. Podrobneje je bil predstavljen tudi sistem izvajanja izobraževanja vodnikov v naravnih parkih in njihovo delo na terenu. Kot poseben primer razvoja ponudbe je bila predstavljena doživljajska pot na poplavnih travnikih ob reki Altmühl, ki so jo zasnovali okoljski pedagogi skupaj z otroki.

V prihodnjih mesecih bo na osnovi študije, izkušenj partnerjev in analize potreb po znanjih v Sloveniji oblikovan profil znanj in spretnosti, ki bi jih moral obvladati interpretator narave. Vsi te izdelke bomo potrebovali pri zasnovi učnega načrta ■

Summary

The project Promoting Nature by Training Nature Interpreters is co-financed by the Lifelong learning programme, Leonardo da Vinci.

Slovenia has a relatively high share of nature protected areas. To preserve biodiversity and healthy environment, people need to understand, experience and develop respect for the nature.

Nature interpretation as a means of communicating ideas and feelings which help people understand more about nature and themselves through experience, is becoming an increasingly important way of learning offered to visitors of protected areas.

The project aims to contribute to development of a visitor centred learning environment in the nature parks, nature protected areas and other valued areas by enabling the people working in park organisations access to innovative competence concerning nature interpretation and healthy life style promotion.

The most important outcome of the project will be a training programme for nature interpreters and healthy life style promoters. The practice of the Austrian and German partners shall be upgraded with topics of common interest: nature interpretation for disabled people and integration of health topics in the existing offer.

In the start up phase, project activities are focused on gathering inputs which will serve to define necessary knowledge and skills of the nature interpreter. In the next phase, the training programme development will start.

Part of the training programme contents will be tested as train the trainers.

An important issue which will be tackled in the project is to form a pool of potential trainers who will be able to conduct this training in the future.

Also, possibilities for certification of the programme will be examined ■

For more information about the project, do not hesitate to contact the project promotor at Krajinski park Goričko:

Stanka Dešnik
tel. 02 551 88 64
stanka.desnik@siol.net

Gregor Domanjko
tel. 02 551 88 65
gregor.domanjko@goricko.info

Projektni partnerji

Program Vseživljenjsko učenje

GD Izobraževanje in kultura

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije (komunikacije) je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Fotografije: iz arhiva projektnih partnerjev.